

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2017/976 A COMISIEI**din 7 iunie 2017****privind aprobarea deciziei de exceptare în temeiul articolului 9 din Directiva 96/67/CE a Consiliului cu privire la furnizarea de anumite servicii de handling la sol în aeroportul din Tallinn (AS Tallinna Lennujaam)***[notificată cu numărul C(2017) 3798]***(Numai textul în limba estonă este autentic)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 96/67/CE a Consiliului din 15 octombrie 1996 privind accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (5),

întrucât:

1. DECIZIA DE EXCEPTARE NOTIFICATĂ DE GUVERNUL REPUBLICII ESTONIA

- (1) Prin e-mailul din 14 februarie 2017 și prin scrisoarea primită de Comisie în 7 martie 2017, autoritățile estoniene au notificat, în conformitate cu articolul 9 alineatul (3) din Directiva 96/67/CE (denumită în continuare „directiva”), decizia de exceptare a Guvernului Republicii Estonia, adoptată în temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (b) din directivă, cu privire la aeroportul din Tallinn.
- (2) Exceptarea constă în rezervarea, pentru organismul de gestionare a aeroportului (Tallinn Airport Ltd), prin intermediul filialei acestuia deținută în proporție de 100 %, Tallinn Airport GH Ltd, ca unică entitate, a dreptului de a furniza, în favoarea unor terțe părți, la aeroportul din Tallinn, a următoarelor servicii menționate la punctele 3 și 5 din anexa la directivă: handlingul bagajelor și handlingul rampei. Exceptarea se acordă, în temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (b) din directivă, pentru o perioadă inițială de doi ani, care începe la 15 mai 2017 și se încheie la 14 mai 2019. Mai mult, autoritățile estoniene au decis, având în vedere intervalul de timp prevăzut ca necesar pentru depășirea constrângerilor legate de spațiu care ar permite o deschidere mai mare a pieței, să prelungească această perioadă cu o perioadă suplimentară de doi ani, de la 15 mai 2019 până la 14 mai 2021, în temeiul articolului 9 alineatul (6) din directivă.
- (3) În conformitate cu articolul 9 alineatul (5) din directivă, Comisia a consultat guvernul estonian cu privire la proiectul său de evaluare.

2. SITUAȚIA ACTUALĂ LA AEROPORTUL DIN TALLINN

- (4) În urma unei creșteri recente a traficului anual peste pragul de 2 milioane de pasageri prevăzut la articolul 1 alineatul (2) din directivă, aeroportul din Tallinn intră în domeniul de aplicare al directivei și al obligațiilor aferente referitoare la deschiderea pieței serviciilor de handling la sol.
- (5) În ceea ce privește handlingul bagajelor, aeroportul din Tallinn deține în prezent un terminal de pasageri și o unitate de sortare a bagajelor înregistrate local și a tuturor bagajelor transferate, situată la subsolul părții centrale a terminalului.
- (6) În prezent, în timp ce accesul global la piața serviciilor de handling la sol este pe deplin liberalizat, aeroportul este singurul furnizor de servicii de handling al bagajelor și de handling al rampei, prin intermediul filialei sale, din cauza constrângerilor legate de spațiu.
- (7) Aeroportul din Tallinn face în prezent obiectul unor activități de dezvoltare a aeroportului. Acest proces a fost planificat în 2010 și nu a fost prevăzut inițial pentru deschiderea pieței serviciilor de handling la sol. Cu toate acestea, având în vedere că aeroportul a atins pragul de 2 milioane de pasageri, s-a declanșat aplicabilitatea directivei, iar planurile de construcție au fost revizuite în consecință, astfel încât o parte din investiții să fie rezervată special pentru deschiderea pieței serviciilor de handling la sol. Aeroportul are planuri de investiții atât

⁽¹⁾ JO L 272, 25.10.1996, p. 36.

pentru planurile de construcție inițiale, care vor fi executate în continuare conform planului inițial, cât și pentru cele concepute în mod special pentru deschiderea pieței serviciilor de handling la sol pentru anii următori, reducând la minim, în același timp, inconveniente pentru pasageri în timpul lucrărilor de construcție prin asigurarea continuității operațiunilor, ceea ce va fi necesar, având în vedere creșterea preconizată a volumului de pasageri, îndeosebi pe durata Președinției estoniene a UE, respectiv între 1 iulie 2017 și 31 decembrie 2017.

- (8) Următoarele proiecte de investiții majore în dezvoltarea infrastructurii sunt în curs de executare sau vor fi inițiate la aeroportul din Tallinn:
- proiect de dezvoltare a zonei de operațiuni aeriene, în perioada 2016-2020;
 - extinderea părții sudice a terminalului de pasageri, în perioada 2016-2019;
 - construcția stației de parcare (parte a proiectului privind terminalul de pasageri) în 2017;
 - investiții pentru deschiderea pieței serviciilor de handling la sol, în perioada 2019-2021.

3. CONSULTAREA PĂRȚILOR INTERESATE

- (9) În conformitate cu articolul 9 alineatul (3) din directivă, Comisia a publicat un rezumat al deciziei de exceptare notificate de autoritățile estoniene în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 29 martie 2017 ⁽¹⁾, iar părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile.
- (10) Comisia a primit observații din partea unei asociații de companii aeriene, care susținea, contrar argumentelor guvernului estonian, că nu există o limitare în materie de spațiu a actualei infrastructuri care să împiedice compania Tallinn Airport Ltd să găsească o soluție de găzduire a cel puțin unui alt furnizor de servicii. Asociația de companii aeriene susține că, în trecut, au existat situații în care mai multe companii furnizau pe perioade îndelungate servicii de handling la sol la aeroportul din Tallinn.

4. EVALUAREA EXCEPTĂRII ÎN LUMINA DISPOZIȚIILOR DIRECTIVEI

- (11) Autoritățile estoniene și-au bazat decizia de exceptare pe articolul 9 alineatul (1) litera (b) din directivă, care permite în mod expres statelor membre, în cazul unor constrângeri specifice spațiului sau capacității disponibile, să rezerve pentru un singur furnizor una sau mai multe din categoriile de servicii de handling la sol menționate la articolul 6 alineatul (2) ⁽²⁾. În cazul de față, în conformitate cu articolul 9 alineatul (2), autoritățile estoniene au specificat categoriile vizate de decizia de exceptare. Categoriile în cauză sunt handlingul bagajelor și handlingul rampei, menționate la punctele 3 și 5 din anexa la directivă, în timp ce accesul pe piață pentru toate celelalte categorii de servicii de handling la sol furnizate la aeroportul din Tallinn nu este limitat.
- (12) Exceptarea este acordată de Republica Estonia în principal din următoarele motive: actualele constrângeri specifice spațiului și capacității disponibile la aeroportul din Tallinn fac imposibilă introducerea unui nou furnizor de servicii de handling la sol pentru categoriile de servicii menționate anterior (excluzând transportul, încărcarea și descărcarea de pe aeronave a alimentelor și băuturilor) pe durata activităților de construcție care vor permite deschiderea completă a pieței pentru handlingul rampei și pentru handlingul bagajelor. În special:
- amplasarea și dimensiunea instalației actuale de sortare a bagajelor nu permit alocarea de spațiu pentru noi furnizori de servicii de handling al bagajelor. În special, spațiul operațional este limitat și îngust, iar manevrarea căruciorului de bagaje este dificilă pentru furnizorul actual de servicii, mai ales în perioadele de vârf. Amplasarea instalațiilor actuale nu poate fi extinsă spre alte zone, în sensul că deschiderea pieței către o a doua companie furnizoare de servicii de handling al bagajelor necesită lucrări semnificative pentru construirea unei instalații noi într-o zonă exterioară;

⁽¹⁾ JO C 98, 29.3.2017, p. 3.

⁽²⁾ Conform articolului 6 alineatul (2) din directivă: „Statele membre pot limita numărul prestatorilor autorizați să ofere următoarele categorii de servicii de handling la sol:

- handling al bagajelor;
- handling al rampei;
- handling al combustibilului și uleiului;
- handling al mărfurilor și corespondenței, în ceea ce privește handlingul fizic al mărfurilor și corespondenței care intră, iese sau este transferată între terminalul aeroportului și aeronavă.

Totuși, acestea nu pot limita numărul la mai puțin de doi pentru fiecare categorie de serviciu de handling la sol.”

- lipsa de spațiu în apropierea poziției de parcare a aeronavei face imposibilă crearea unei parcări pentru echipamente suplimentare de către o a doua companie furnizoare de servicii de handling al rampei. Actualele poziții de parcare destinate echipamentelor de handling la sol și cărucioarelor de bagaje de pe platforma de staționare și sub galeria terminalului de pasageri sunt deja utilizate la capacitate maximă. Gestionarea actualelor constrângeri legate de spațiu reprezintă o provocare pentru actualul furnizor de servicii, în special, de exemplu, în timpul iernii, când vehiculele pentru îndepărtarea și eliminarea zăpezii sunt, de asemenea, parcate în spațiul de parcare limitat. În plus, nu există niciun hangar sau garaj special pentru parcare echipamentelor. Întrucât nu există spațiu fizic pentru a mări capacitatea de parcare în apropierea terminalului de pasageri, găzduirea unui al doilea furnizor de servicii de handling la sol nu este posibilă în prezent și necesită lucrări semnificative pentru construirea unei noi instalații.
- (13) În primul rând, Comisia consideră că spațiul pentru bagaje este limitat, deoarece are o lungime de 72 m, o lățime de 13 m și o înălțime de 1,9 m, ceea ce este insuficient pentru a găzdui un al doilea furnizor de servicii de handling al bagajelor. În al doilea rând, în raport cu articolul 9 alineatul (1) din directivă, care se referă la constrângerile specifice spațiului sau capacității, ce apar, în special, din cauza aglomerației și a procentului de utilizare a spațiului, Comisia observă că aceste aspecte specifice aeroportului din Tallinn se caracterizează prin trei perioade de vârf de scurtă durată, în cursul cărora numeroase unități de echipamente trebuie să fie puse în funcțiune în timp limitat și ținând cont de constrângerile legate de spațiu actuale. În al treilea rând, constrângerile legate de spațiu nu pot fi soluționate rapid și simplu prin extinderea zonei de instalații actuale, din cauza indisponibilității zonelor învecinate, care sunt construite. În fine, în momentul de față, nu există suficient spațiu disponibil pentru depozitarea echipamentului sau găzduirea personalului unui furnizor suplimentar de servicii de handling al bagajelor.
- (14) În ceea ce privește handlingul rampei, Comisia observă totodată că, în primul rând, există o lipsă de spațiu în apropierea poziției de parcare a aeronavei, lucru care face imposibilă instalarea de echipamente suplimentare de către o a doua companie furnizoare de servicii de handling al rampei. În al doilea rând, actualele poziții de parcare destinate echipamentelor de handling la sol și cărucioarelor de bagaje de pe platforma de staționare și sub galeria terminalului de pasageri sunt deja utilizate la capacitate maximă. În al treilea rând, gestionarea de către aeroportul din Tallinn a actualelor constrângeri legate de spațiu reprezintă o provocare pentru actualul furnizor de servicii, în special în timpul iernii, când vehiculele pentru îndepărtarea și eliminarea zăpezii sunt, de asemenea, parcate în spațiul de parcare limitat. În al patrulea rând, nu există niciun hangar sau garaj special pentru parcare echipamentelor. În fine, întrucât nu există spațiu fizic pentru a mări capacitatea de parcare în apropierea terminalului de pasageri, găzduirea unui al doilea furnizor de servicii de handling la sol nu este posibilă în prezent, ea necesitând lucrări semnificative pentru construirea unei noi instalații.
- (15) În ceea ce privește declarațiile asociației de companii aeriene, potrivit cărora mai multe companii furnizau servicii de handling la sol la aeroportul din Tallinn în trecut, Comisia observă că, în conformitate cu informațiile prezentate de Estonia, începând din 1998, numărul de operațiuni de zbor la aeroportul din Tallinn a crescut cu mai mult de 50 %, iar numărul de pasageri a crescut cu 300 %, în timp ce dimensiunea spațiului de handling al rampei și de handling al bagajelor a rămas aceeași. Disponibilitatea spațiului a cunoscut așadar modificări ca urmare a acestei creșteri a traficului. Asociația de companii aeriene nu precizează modul în care handlingul bagajelor și handlingul rampei ar putea fi efectuate de o altă companie furnizoare de servicii de handling la sol, în condițiile actuale.
- (16) Pentru a depăși constrângerile legate de spațiu menționate mai sus, autoritățile estoniene au prezentat un plan detaliat de extindere a infrastructurii, astfel încât să se permită intrarea unui al doilea furnizor de servicii de handling al bagajelor și de handling al rampei și să se respecte gradul de deschidere a pieței impus de directivă. Expirarea exceptării în 2021 ar coincide cu data prevăzută pentru finalizarea perioadei de construcție, fapt care ar permite deschiderea pieței.
- (17) În această privință, Comisia observă faptul că cele trei proiecte care vor fi executate de aeroportul din Tallinn ar contribui la deschiderea pieței serviciilor de handling la sol, după cum urmează:
- Proiectul de dezvoltare a zonei de operațiuni aeriene (2016-2020): Aeroportul din Tallinn va construi o zonă suplimentară de degivrare la est de pistă și va extinde rampa A spre nord. Realizarea proiectului ar permite unei a doua companii furnizoare de servicii de handling la sol să intre pe piața serviciilor de handling la sol și să efectueze activități de degivrare și de handling al rampei.
 - Extinderea părții sudice a terminalului de pasageri, în perioada 2016-2019; capacitatea aparatelor cu raze X pentru bagaje la plecare va fi mărită și se vor construi vestiare noi pentru personalul care furnizează servicii de handling la sol, fapt care ar permite intrarea pe piață a unei a doua companii furnizoare de servicii de handling la sol.
 - Construcția stației de parcare (2017-2018): ar urma să se mărească zona de parcare pentru personalul unei a doua companii furnizoare de servicii de handling la sol.

- (18) Pe baza considerațiilor de mai sus și a informațiilor de care dispune, Comisia consideră că autoritățile estoniene au demonstrat că nu este posibilă găzduirea unei a doua părți terțe furnizor de servicii de handling al bagajelor, în plus față de departamentul de servicii de handling la sol al aeroportului, până la finalizarea proiectelor de construcții descrise mai sus.
- (19) De asemenea, s-a ținut seama de faptul că, pe aeroportul din Tallinn, piața este deschisă în ceea ce privește toate categoriile de servicii de handling la sol, altele decât handlingul bagajelor și handlingul rampei, că limitările prevăzute de exceptări se aplică în mod nediscriminatoriu tuturor furnizorilor (potențiali) de servicii de handling la sol, în afară de departamentul de servicii de handling la sol al aeroportului, că până în prezent niciun furnizor de servicii de handling la sol și niciun utilizator al aeroportului nu a depus o cerere pentru a avea dreptul de a desfășura activități de handling al bagajelor sau de handling al rampei pe aeroportul din Tallinn.
- (20) Exceptarea de la articolul 9 alineatul (1) litera (b), care constă în rezervarea furnizării de servicii pentru un singur furnizor, nu poate fi mai mare de doi ani și poate fi prelungită o singură dată cu maximum doi ani. Acesta este cadrul în care autoritățile estoniene au acordat o astfel de exceptare. Reînnoirea a fost notificată în același timp cu notificarea deciziei de exceptare și a fost analizată de Comisie în cadrul procedurii actuale și al prezentei decizii.
- (21) În fine, în special ținând cont de situația actuală de pe aeroportul din Tallinn, de limitările acestor exceptări în ceea ce privește domeniul de aplicare material și temporal și de măsurile luate pentru a depăși constrângerile existente, Comisia consideră că exceptările nu aduc atingere obiectivelor directivei, nu dau naștere la denaturări ale concurenței între furnizorii de servicii de handling la sol și/sau utilizatorii aeroportului care recurg la handling propriu și nu se prelungesc mai mult decât este necesar, în conformitate cu articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf din directivă.
- (22) Prezenta decizie se aplică fără a aduce atingere articolului 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care interzice folosirea în mod abuziv de către una sau mai multe întreprinderi a unei poziții dominante deținute pe piața internă sau pe o parte semnificativă a acesteia, ca fiind incompatibilă cu piața internă, în măsura în care poate afecta comerțul dintre statele membre.

5. CONCLUZII

- (23) Prin urmare, ținând seama de rezultatul examinării efectuate de Comisie și după consultarea Republicii Estonia, decizia de exceptare luată de acest stat membru în temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (b) din directivă cu privire la aeroportul din Tallinn, care a fost notificată Comisiei prin e-mailul din 14 februarie 2017 și prin scrisoarea primită la 7 martie 2017, ar trebui să fie aprobată.
- (24) Măsurile prevăzute în prezenta decizie sunt în conformitate cu avizul Comitetului consultativ menționat la articolul 10 din directivă,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Se aprobă decizia de exceptare adoptată de Republica Estonia în temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (b) din Directiva 96/67/CE cu privire la aeroportul din Tallinn, notificată Comisiei prin e-mail la 14 februarie 2017 și prin scrisoarea primită la 7 martie 2017.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Estonia.

Adoptată la Bruxelles, 7 iunie 2017.

Pentru Comisie
Violeta BULC
Membru al Comisiei
